

Vybrané ukazatele odpadového hospodářství v oblasti zpětného odběru pneumatik za rok 2024

Vyhodnocení ročních zpráv za rok 2024

Problematika odpadních pneumatik je řešena od 1. ledna 2021 zákonem č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností (dále jen „zákon o VUŽ“), který se mimo jiné zabývá problematikou zpětného odběru pneumatik, a to v § 91 – § 100. Od platnosti zákona o VUŽ je pevně stanoveno, že každý výrobce či dovozce plnicí buď individuálně nebo kolektivně musí mít jedno místo zpětného odběru v každé obci s rozšířenou působností a městském obvodě statutárních měst.

Zpětný odběr pneumatik není (s výjimkou obecného čl. 8a směrnice 2008/98/ES o odpadech, ve znění pozdějších směrnic) podrobněji regulován legislativou EU, jako je tomu např. u baterií či vozidel s ukončenou životností (autovraků). Z hlediska nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1013/2006, o přepravě odpadů, jsou pneumatiky na zeleném seznamu, více informací na webových stránkách <https://mzp.gov.cz/cz/agenda/odpadove-hospodarstvi-a-cirkularni-ekonomika/odpady/preshranicni-preprava-odpadu/preprava>.

Společnost ELT Management Company Czech Republic s.r.o. (dále jen „ELTMA“), získala oprávnění k provozování kolektivního systému pro plnění zákonných povinností v oblasti pneumatik dne 15. dubna 2016. Od tohoto data mohou výrobci plnit své povinnosti stanovené pro zpětný odběr prostřednictvím kolektivního systému. Za ohlašovací rok 2024 tuto možnost využilo 280 výrobců.

Byl sledován průběh zpětného odběru pneumatik na základě dostupných dat od roku 2009 do roku 2024. Z vyhodnocených dat lze konstatovat, že množství zpětného odběru pneumatik se od roku 2014 každoročně zvyšuje. V roce 2024 byla úroveň zpětného odběru 87,6 % a oproti roku 2023 se zvýšila o 3,9 %. Česká republika jako celek plní míru zpětného odběru stanovenou zákonem a vyskytuje se jen málo společností, které této míry nedosáhnou, některé bohužel opakovaně.

Novelou zákona o odpadech v roce 2018 byla zvýšena povinná míra zpětného odběru pneumatik z 35 % na 65 % a zákon o VUŽ zvýšil míru zpětného odběru pneumatik pro rok 2021 na 70 %. Od roku 2022 je povinná míra zpětného odběru pneumatik stanovena na 80 %.

Hlavním zdrojem dat jsou roční zprávy povinných osob, resp. výrobců dle zákona o VUŽ, které jsou zasílány na Ministerstvo životního prostředí (dále jen „MŽP“) vždy do 31. března následujícího kalendářního roku v souladu s § 28 odst. 1 zákona o VUŽ a zpráva kolektivního systému podávaná do 30. června následujícího kalendářního roku v souladu s § 46 odst. 5 zákona o VUŽ. Osobám, které uvádějí pneumatiky na trh, je uložena povinnost zpracovávat roční zprávu o plnění povinnosti zpětného odběru již od roku 2002.

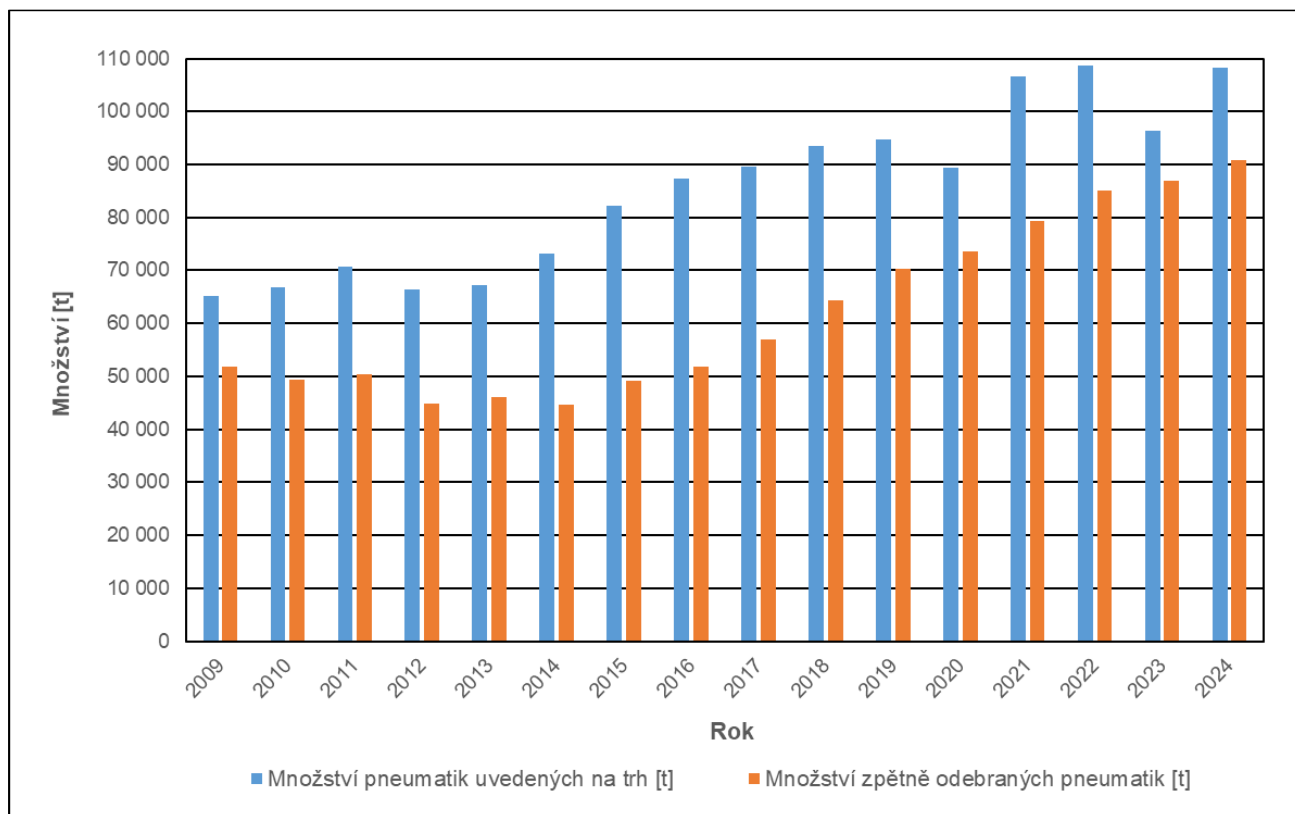
Množství pneumatik, na které se povinnost zpětného odběru vztahuje, po razantním poklesu v roce 2009 (patrně vlivem hospodářské recese) v roce 2010 a 2011 mírně rostlo. Po dalším poklesu v roce 2012 dochází opět k nárůstu množství pneumatik, na které se vztahuje zpětný odběr, a to především z důvodu nárůstu počtu povinných osob, které zasílají roční zprávu (viz Graf č. 1). Nárůst počtu povinných osob byl pravděpodobně způsoben lepší vymahatelností povinností vztahujících se na povinné osoby v návaznosti na novou legislativu, platnou od 1. ledna 2014. Od ohlašovacího roku 2015 se značně zvýšilo množství pneumatik uvedených na trh a tento nárůst pokračoval do ohlašovacího roku 2019. V ohlašovací roce 2020 však došlo k poklesu množství pneumatik uvedených na trh, a to o 5,5 %. Předpokládáme, že k tomuto poklesu došlo v důsledku ekonomických dopadů na základě vládních opatření týkajících se pandemie COVID-19. Byl vyhlášen lockdown, tj. stav kdy byly pro spotřebitele zavřeny obchody, provozovny a další zařízení. Vzhledem k tomu nedocházelo k obvyklým nákupům. V roce 2021 došlo k výraznému nárůstu množství pneumatik uvedených na trh a tento růst mírně pokračoval i v roce 2022. To bylo nejpravděpodobněji způsobeno rozvolněním omezení trhu (v souvislosti s pandemií Covid-19), kdy se opět otevřely obchody, provozovny a další zařízení. V důsledku uvedeného výrobci opět zahájili výrobu pneumatik a jejich uvedení na trh. Zlepšila se i ekonomická situace výrobců a prodejců tím, že lidé začali pneumatiky znovu kupovat. Naopak v roce 2023 množství pneumatik uvedených na trh pokleslo o 12 406, t. V posledním sledovaném roce 2024 pokračovalo zvyšování množství zpětně odebraných pneumatik.

Od roku 2024 výrobci musí ohlašovat odděleně „množství nových pneumatik uvedených na trh“ a „množství protektorovaných pneumatik uvedených na trh v ČR a opotřebovaných pneumatik dovezených do ČR“ a to podle skupin určených přílohou č. 6 zákona o VUŽ.

V roce 2024 byly zaslány roční zprávy od 107 individuálně plnících osob a dále 1 roční zpráva od provozovatele kolektivního systému ELTMA – tato zpráva za rok 2024 zahrnovala zprávy za 280 povinných osob, které plnily povinnosti prostřednictvím tohoto kolektivního systému. Došlo opět k nárůstu osob preferujících kolektivní plnění oproti předcházejícím rokům.

Graf č. 1: Vývoj množství pneumatik uvedených na trh a zpětně odebraných v tunách ve sledovaném období 2009-2024 (stav ke dni 15.1. 2026)

Zdroj: CENIA

V roce 2024 bylo zpětně odebráno 90 716,535 tun pneumatik z celkového množství 108 340,945 tun, které bylo uvedeno na trh, což představuje 87,6% úroveň zpětného odběru. Meziročně byl zaznamenán nárůst oproti předchozímu roku o 3,9 % (viz Tabulka č. 1).

Tabulka č. 1 – Souhrnné výsledky zpětného odběru pneumatik v období 2009–2024 v České republice (stav k 15. 1. 2026)

Rok	Množství pneumatik, na které se zpětný odběr vztahuje [t]	Množství zpětně odebraných pneumatik [t]	Počet zpráv	Počet výrobců	Úroveň zpětného odběru [%]
2009	65 066,857	51 880,125	59	65	79,7
2010	66 770,690	49 389,280	52	58	74,0
2011	70 672,020	50 341,910	56	59	71,2
2012	66 439,580	44 855,110	62	62	67,5
2013	67 256,966	46 120,247	87 *	87 *	68,6
2014	73 084,426	44 606,113	120	145 **	61,0
2015	82 149,629	49 261,842	140	165 **	60,0
2016	87 366,003	51 907,377	156	183 ***	59,4
2017	89 578,568	56 941,244	141	191 ***	63,6
2018	93 447,615	64 338,712	135	194 ***	68,9
2019	94 694,492	70 202,076	146	213 ***	74,1
2020	89 445,537	73 590,424	144	231 ***	82,3
2021 ****	106 630,820	79 399,771	122	304 ***	81,9
2022	108 681,217	84 974,945	108	321 ***	83,6
2023	96 274,717	86 884,456	111	356 ***	83,7
2024	108 340,945	90 716,535	107	386 ***	87,6

Zdroj: MŽP a CENIA

Poznámky:

* Započítána společnost GUMMYLAND s.r.o. – není povinnou osobou.

** Včetně sdružených osob.

*** Včetně osob, za které podával zprávu kolektivní systém ELTMA.

**** Od roku 2021 je hodnocení „Úrovně zpětného odběru [%]“ v souladu s ustanovením § 93 písm. c) zákona o VUŽ (úroveň zpětného odběru odpadních pneumatik je podíl vyjádřený v procentech vypočítaný tak, že se celková hmotnost odpadních pneumatik získaných výrobcem pneumatik zpětným odběrem v daném kalendářním roce, vynásobí počtem let, během nichž v rámci tříletého období ukončeného daným rokem uváděl pneumatiky na trh, a podělí celkovou hmotností pneumatik, které výrobce uvedl na trh v daném kalendářním roce a v předchozích dvou kalendářních letech a které nebyly vyvezeny nebo dodány do jiného členského státu).

Výrobce pneumatik je povinen zajistit na vlastní náklady v rámci svého systému využití odpadních pneumatik, které zpětně odebral, a to nejpozději do konce kalendářního roku následujícího po kalendářním roce, v němž byly odpadní pneumatiky zpětně odebrány, a dále v každém kalendářním roce musí zajistit využití zpětně odebraných odpadních pneumatik minimálně v rozsahu stanoveném v příloze č. 7 zákona o VUŽ.

Odpadní pneumatiky nesmějí být odstraňovány spalováním nebo ukládáním na skládky všech skupin a zpracovávat odpadní pneumatiky je oprávněn pouze zpracovatel odpadních pneumatik.

Tabulka č. 2 – Přehled úrovně přípravy k opětovnému použití, recyklace a využití odpadních pneumatik v ČR, členěno po skupinách (stav k 15. 1. 2026)

Skupina pneumatik *	Celkové množství zpětně odebraných odpadních pneumatik	Využití		Příprava k opětovnému použití		Recyklace	
		(t)	(%)	(t)	(%)	(t)	(%)
1	6 283,954	5 742,543	91,38	541,411	8,62	4225,754	67,25
2.	57 746,323	55 334,536	95,82	2 411,787	4,18	43 257,045	74,91
3.	21 732,190	21 516,708	99,01	215,482	0,99	17 531,406	80,67
4.	4 427,751	4 426,752	99,98	0,999	0,02	3 907,815	88,26
5.	1 899,401	1 899,353	100,00	0,048	0,00	1 662,345	87,52
Celkem	92 089,619	88 919,892	95,56	3 169,727	3,44	70 584,365	76,65

Zdroj: CENIA (ISOH2)

Poznámka:

* 1. Pneumatiky pro motocykly, tříkolky a čtyřkolky.

2. Osobní pneumatiky, pneumatiky pro terénní vozidla a lehká užitková vozidla; Nákladní pneumatiky s vnitřním průměrem pneumatiky menším než 17,5 palců; Pneumatiky pro autobusy, přípojná vozidla a speciální vozidla s vnitřním průměrem pneumatiky menším než 17,5 palců.

3. Nákladní pneumatiky s vnitřním průměrem pneumatiky 17,5 palců a větším; Pneumatiky pro autobusy, přípojná vozidla a speciální vozidla s vnitřním průměrem pneumatiky 17,5 palců a větším.

4. Pneumatiky pro zemědělské a lesnické traktory nebo stroje.

5. Průmyslové pneumatiky pro nakládací stroje, manipulační techniku a zemní stroje; Pneumatiky pro jiné pracovní stroje a vojenskou techniku. Pneumatiky pro jiné dopravní prostředky, nebo jiná zařízení než vozidla.

Podle přílohy č. 7 k zákonu o VUŽ je výrobce povinen zajistit využití zpětně odebraných odpadních pneumatik, které zahrnuje všechny způsoby využití včetně recyklace a přípravy k opětovnému použití ve výši 100 % a minimální úroveň recyklace a přípravy k opětovnému použití odpadních pneumatik od roku 2024 ve výši 30 %.

V ohlašovacím roce 2024 celková dosažená úroveň využití odpadních pneumatik v České republice byla 100 % a dosažená úroveň recyklace a přípravy k opětovnému použití odpadních pneumatik byla 80,1 %, čímž byl zákonný požadavek splněn.

Registr míst zpětného odběru vede MŽP v rámci systému VISOH2, <https://visoh2.mzp.cz/RegistrMistZO/RegistrMistZOPublic>, společně s mapou míst zpětného odběru: <https://visoh2.mzp.cz/RegistrMistZO/RegistrMistZOPublic/MapaMistZpetOdberu>. Vlastní mapu míst zpětného odběru vede rovněž provozovatel kolektivního systému ELTMA zde: <https://www.eltma.cz/sberna-mista>.

Informace ke zpětnému odběru pneumatik povinnými osobami

Množství výrobků, na které se zpětný odběr vztahoval v roce 2024, poklesl o 5 558,182 t oproti roku 2023, na celkové množství 90 716,535 t. Celkem 8 subjektů nesplnilo zákonem o VUŽ stanovenou úroveň zpětného odběru výrobků (tj. zákonem stanovených 80 %). 3 výrobci pneumatik, kteří nesplnili povinnost, nemohli splnit zákonný limit, protože na trh uvedli nulové množství pneumatik a neprovedli žádný zpětný odběr. Tito 3 výrobci zaslali tzv. „nulové hlášení“. Souhrnně Česká republika splnila v roce 2024 zákonný limit a dosáhla 87,6 % míry zpětného odběru pneumatik. Úroveň zpětného odběru oproti roku 2023 vzrostla o 3,9 %¹.

Kontrolní činnost za rok 2024

Kontrolním orgánem plnění zákonných povinností zpětného odběru je Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP).

V oblasti zpětného odběru pneumatik ČIŽP v roce 2024 zkontrolovala 9 výrobců, 12 posledních prodejců, 14 míst zpětného odběru a v jednom případě prošetřovala podezření na nelegální nakládání s odpadními pneumatikami. Celkem v této problematice ČIŽP prošetřovala 6 podnětů. Pouze 1 obdržený podnět poukazoval na nefunkční místo zpětného odběru pneumatik, což je výrazný pokles oproti minulým letům.

ČIŽP v roce 2024 kontrolovala dovozce a přeshraniční přepravce pneumatik, u kterých bylo podezření, že své povinnosti vůbec neplní (tzv. free riding) nebo své povinnosti plní individuálně (tyto kontroly byly zaměřené především na vytvoření dostatečné sběrné sítě, splnění minimální úrovně zpětného odběru, zajištění zpracování odpadních pneumatik a splnění ohlašovací povinnosti). V případě posledních prodejců ČIŽP kontrolovala především plnění povinnosti písemně informovat konečného uživatele o způsobu zajištění zpětného odběru, a to jak v případě prodeje prostřednictvím e-shopů, tak také v kamenných prodejnách.

V problematice zpětného odběru pneumatik byly za porušení zákona o VUŽ uloženy celkem 4 pravomocné pokuty v celkové částce 63 000 Kč, z nichž se 3 pokuty týkaly tzv. free ridingu, tj. neplnění povinnosti ze strany dovozců a přeshraničních přepravců pneumatik.

¹ Od roku 2021 je hodnocení „Úroveň zpětného odběru [%]“ v souladu s ustanovením § 93 písm. c) zákona o VUŽ. Proto nelze přímo srovnávat tuto hodnotu s lety před 2021. Dané srovnání lze provést až v příštích letech, kdy, již bude úroveň počítána taktéž novým, výše specifikovaným způsobem.